

Proč jít k volbám do Evropského parlamentu

Evropská unie (EU) přijímá každodenně rozhodnutí ovlivňující váš život. Odpovídá za mnoho důležitých a praktických věcí, ať už se jedná o pomoc podnikům čelit finanční krizi nebo o snižování nezaměstnanosti, čistší životní prostředí, bezpečnější potraviny, jednodušší cestování nebo levnější telefonování.

Jak můžete **vy** ovlivnit rozhodování EU?

Prostřednictvím **Evropského parlamentu**, který je volen, aby zastupoval všechny občany Evropské unie a i vás.

Evropský parlament hraje v rozhodovacím procesu EU zásadní roli.

Uveďme několik příkladů:

Rozpočet a finance	2
Finanční krize a plán obnovy ekonomiky	2
Změna klimatu a životní prostředí	3
Vnitřní trh	4
Doprava	6
Sociální politika, politika zaměstnanosti a vzdělávání	6
Bezpečnost potravin a zemědělství	8
Spravedlnost, svoboda a bezpečnost	9
Rozšiřování EU	10
EU ve světě	11

Rozpočet a finance

- **Víte, že** Evropský parlament hrál klíčovou úlohu při vytváření společné měny euro?

Euro bylo zavedeno v roce 1999 a nyní jej používá 329 milionů lidí v 16 zemích EU. Stala se z něj důležitá světová měna. Jednotná evropská měna usnadňuje přeshraniční obchodování. Umožňuje vám jakožto spotřebitelům srovnávat ceny v obchodech v různých zemích a cestovat, aniž byste museli vyměňovat peníze. Eurozóna se podílí více než 16,5 % na světovém HDP a více než 30 % na světovém obchodu (včetně obchodu v rámci EU).

- **Víte, že** Evropský parlament se významně podílí na rozhodování o tom, jak bude využit rozpočet EU o objemu přibližně 133 miliard EUR ročně?

45 % rozpočtu, což je přibližně 60 miliard EUR, se nyní využívá na podporu konkurenceschopnosti, ekonomického růstu a zaměstnanosti a také na vyrovnávání rozdílů mezi nejbohatšími a nejchudšími regiony. Tento rozdíl se mezi lety 2000 a 2006 zmenšil přibližně o jednu šestinu.

- **Víte, že** Evropský parlament rozhoduje o tom, za co EU utratí přibližně 7,5 miliard EUR ročně určených na výzkum a vývoj?

Právě teď například vědečtí pracovníci EU hledají lepší způsoby ochrany území s nízkou nadmořskou výškou (a tudíž obydlí a živobytí jejich obyvatel) proti záplavám. Výzkum a vývoj EU podporuje i v jiných oblastech, které mají dopad na každodenní život obyčejných lidí, jako je zdraví, bezpečnost potravin, doprava, technologie, energie a životní prostředí.

Finanční krize a plán obnovy ekonomiky

- **Víte, že** EU pomáhá chránit živobytí občanů EU prostřednictvím záchranného ekonomického balíčku?

V souvislosti se stávající finanční krizí přijali hlavy evropských států a předsedové vlád společné rozhodnutí na podporu evropského hospodářství. EU na krizi reagovala prostřednictvím balíčku hospodářských opatření v celkové výši 200 miliard EUR a tento krok byl schválen Evropským parlamentem. 14,4 miliard EUR se vyčlenilo přímo z rozpočtu EU. Zvláštní pozornost EU věnuje malým a středním podnikům, neboť ty jsou páteří hospodářství EU.

- **Víte, že** EU pomáhá lidem v obtížné ekonomické situaci?

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci, jehož zřízení schválil Evropský parlament, má ročně k dispozici až 500 milionů EUR. Pomáhá lidem, kteří byli propuštěni v rámci snižování stavů zaměstnanců, najít si nové místo.

- **Víte, že** EU pomáhá členským státům vyrovnat se s finanční krizí?

EU poskytne pomoc do výše 6,5 miliard EUR Maďarsku a do výše 3,1 miliard EUR Lotyšsku. Tato „pomoc Evropského společenství“ je součástí mezinárodní podpory, na němž se podílí Mezinárodní měnový fond (MMF) a Světová banka. Dalších 50 miliard EUR z rozpočtu EU bylo vyčleněno na poskytnutí další pomoci v případě potřeby.

- **Víte, že** v období 2007 až 2013 vydá EU přibližně 350 miliard EUR na podporu hospodářského růstu a vytváření pracovních míst, zejména v chudších evropských regionech?

Se schválením Evropského parlamentu se finančně podporují stovky tisíc projektů, které pomáhají zmírnit rozdíly mezi nejchudšími a nejbohatšími oblastmi v EU, zvyšovat zaměstnanost a konkurenceschopnost v celé Evropě a podněcovat přeshraniční spolupráci různých částí EU.

- **Víte, že** vaše úspory jsou ochráněny díky opatřením EU?

Evropský parlament podpořil právní předpisy zvyšující úroveň pojištění vkladů až do 100 000 EUR v případě krachu některé evropské banky. Stávající minimální záruky (20 000 EUR) budou na konci června 2009 zvýšeny na 50 000 EUR a poté do konce roku 2010 na 100 000 EUR. Spotřebitelé budou mít rovněž rychlejší přístup ke svým vkladům v případě nouze.

Změna klimatu a životní prostředí

- **Víte, že** Evropská unie prosadila větší využívání obnovitelných energií?

Ve spolupráci s Evropským parlamentem byly přijaty právní předpisy, které stanoví cíle jednotlivých členských států ohledně využívání obnovitelných energií při výrobě elektřiny, na vytápění a klimatizaci budov a k pohonu vozidel. Cílem je zajistit, aby do roku 2020 tvořily obnovitelné energie nejméně 20 % celkové spotřeby energií v EU.

- **Víte, že** auta jsou nyní bezpečnější a ekologičtější díky opatřením EU?

Evropský parlament schválil množství opatření, díky nimž jsou vozidla bezpečnější a šetrnější k životnímu prostředí.

- **Víte, že** EU pomáhá elektrárnám při snižování emisí CO₂?

Díky právním předpisům přijatým společně s Evropským parlamentem budou průmyslová zařízení a elektrárny schopny využívat nové technologie k trvalému a bezpečnému uskladnění oxidu uhličitého (CO₂) pod zemí. Tak sníží emise skleníkových plynů.

- **Víte, že** EU zpřísnila pravidla pro používání potenciálně nebezpečných chemických látek v Evropě?

Nové právní předpisy ohledně chemických látek, na jejichž přijetí se podílel Evropský parlament, vstoupily v platnost v roce 2007 a zajistí bezpečné využívání přibližně 30 000 potenciálně nebezpečných látek. Přesouvají břímě shromažďování údajů a záruky bezpečnosti chemických látek na podniky. Uvedené právní předpisy jsou známy pod názvem „REACH“, což je zkratka pro Registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (anglicky Registration, Evaluation, Authorisation and restriction of Chemical substances).

EU rovněž podporuje průmysl v zavádění lépe biologicky rozložitelných druhů plastu na výrobu tašek, kelímků, potravinových balení, květináčů atd.

- **Víte, že** díky opatření EU je nyní mořská flóra a fauna lépe chráněna proti hrozbě znečištění moří tankery?

S podporou Evropského parlamentu byl tankerům s jednoduchým trupem zakázán vstup do pobřežních vod EU a uskutečňuje se preventivní projekt zaměřený na pomoc majitelům tankerů, aby mohli úniky ropy a chemických látek lépe předcházet a řešit.

- **Víte, že** EU přijímá v rámci společné rybářské politiky opatření bránící obchodování s ilegálními úlovky?

Nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov je celosvětovým jevem kvůli němuž dochází k celosvětovému vyčerpání rybolovných zdrojů. Jeho řešení patří k prioritním mezinárodním problémům. S podporou Evropského parlamentu byl v roce 2008 schválen návrh na předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu.

- **Víte, že** existují přísná pravidla na sledování kvality vod ke koupání v turistických střediscích v celé Evropě a tak si zaplavete bezpečněji?

Díky předpisům EU, vypracovaných ve spolupráci s Evropským parlamentem, se pravidelně provádějí zkoušky výskytu bakterií. Pokud voda na konkrétní pláži nesplňuje přijatelné normy kvality, můžete to rychle a snadno zjistit přímo na místě.

- **Víte, že** od roku 2002 věnovala EU 1,5 miliard EUR na pomoc členským státům EU, které postihla přírodní katastrofa?

Fond solidarity Evropské unie byl založen po dohodě s Evropským parlamentem s cílem pružněji reagovat na přírodní katastrofy a pomáhat regionům zasaženým pohromou. Zatím byl Fond využit při 26 katastrofách včetně povodní, lesních požárů, zemětřesení, vulkanické erupce, bouří a sucha.

Vnitřní trh

- **Víte, že** jednotný trh, který vznikl v roce 1992 za podpory Evropského parlamentu, vám šetří spoustu peněz?

Jednotný trh zvyšuje prosperitu EU přibližně o 240 miliard EUR ročně, což znamená v průměru 518 EUR ročně na občana. Jednotný trh zaručuje menší byrokratickou zátěž a odstraňuje překážky pro obchod prostřednictvím harmonizace pravidel a norem pro výrobky, což zpětně vede k větší konkurenceschopnosti, inovacím a vyšším zahraničním investicím.

- **Víte, že** bylo v letech 1992–2006 díky jednotnému trhu vytvořeno 2,75 milionů nových pracovních míst?

Evropský parlament hrál při vytváření jednotného trhu, jak jej známe dnes, významnou roli, takže zboží, služby, kapitál a osoby se mohou volně pohybovat po celé EU.

- **Víte, že** Evropský parlament se zasadil o konec předražování roamingových služeb v Evropě?

Při používání svého mobilu v jiné zemi EU platíte nyní až o 60 % méně.

- **Víte, že** v EU platí jednotný systém spotřebitelských práv, díky nimž můžete mít při nákupech v Evropské unii klid v duši?

S pomocí Evropského parlamentu schválené předpisy zaručují dvouletou záruku na jakýkoli zakoupený výrobek v celé Evropské unii.

- **Víte, že** EU vám umožnila vybrat si svého poskytovatele veřejných služeb a šetřit tak peníze?

Evropský parlament pomohl skoncovat s monopoly na dodávky plynu a elektřiny a zvýšil tlak na poskytovatele energií, aby pracovali ekologičtěji a výkonněji.

- **Víte, že** EU usnadňuje zakládání a rozvoj firem a také pomáhá vytvářet více pracovních míst v odvětví služeb?

S pomocí Evropského parlamentu bylo odstraněno množství překážek v oblasti financí, právních a správních předpisů bránících volnému pohybu, volnému obchodu a hospodářské soutěži v Evropě.

- **Víte, že** společně s Evropským parlamentem byly přijaty zvláštní předpisy pro hračky, elektrické přístroje, plynové kotle atd., které zajišťují bezpečí pro vás i vaši rodinu a vy můžete nakupovat bez pochybností – ve stánku na tržišti, v obchodě nebo na internetu?

Předpisy EU nařizují výrobcům a distributorům povinnost zajistit, aby výrobky, které uvádějí na trh, byly bezpečné, přičemž obzvláště přísná kritéria platí pro hračky. Státní orgány kontrolují, zda jsou tyto požadavky dodržovány. Je-li v jedné zemi zjištěn vadný výrobek, systém včasné výměny informací (RAPID) zajistí jeho okamžité stažení z obchodů po celé EU.

- **Víte, že** kosmetické výrobky, které používáte (včetně takových věcí, jako jsou rtěnky, deodoranty, mýdla, zubní pasty a šampóny), se od roku 2004 v rámci EU netestují na zvířatech? Nebo že kosmetické výrobky obsahující složky testované na zvířatech mimo EU nemohou být prodávány na trhu EU?

Za podpory Evropského parlamentu EU na svém území zakázala testování kosmetických výrobků a jejich složek na zvířatech a také prodej produktů, jejichž složky mohly být testovány na zvířatech někde jinde. Můžete si tedy být jisti tím, že díky těmto předpisům nemuselo žádné zvíře v zemích EU trpět proto, abyste vy vypadali dobře nebo pěkně voněli.

- **Víte, že** EU chrání vaše děti před nadměrnou reklamou?

Právní předpisy, na jejichž přijetí se nedávno podílel Evropský parlament, zavádějí nová přísná pravidla pro audiovizuální reklamy zaměřené na děti, a to rovněž v rámci audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání a umístění produktu. Umístění produktu za úplatu je zakázáno ve

všech programech pro děti. Programy pro děti delší než půl hodiny mohou být za účelem televizní reklamy přerušeny jednou za 30 minut.

Tato společná pravidla rovněž umožňují sledovat zahraniční vysílání bez bloků z důvodu porušení národních zákonů na reklamu.

- **Víte, že** díky EU nyní existuje jednotné číslo pro nouzová volání v celé Evropě?

Evropský parlament společně s Evropskou komisí zajistil, že od ledna 2009 můžete zavolat na číslo 112 kdekoli v Evropě a spojit se tak s tísňovou linkou.

Doprava

- **Víte, že** za vaše letenky již nesmí být účtovány žádné „skryté poplatky“, takže víte přesně, kolik za ně zaplatíte?

Díky nařízení přijatému společně s Evropským parlamentem nyní okamžitě vidíte celkovou cenu za vaši letenku. Ceny musí zahrnovat všechny daně a poplatky připočtené k základní ceně letenky.

- **Víte, že** letecké společnosti vám již nemohou odmítnout přepravu z důvodu postižení?

Společně s Evropským parlamentem byly schváleny právní předpisy zlepšující práva osob se zdravotním postižením při cestování letecky a povinnost poskytovat těmto lidem bezplatně pomoc na letišti.

- **Víte, že** létáte bezpečněji díky černé listině EU?

Díky nařízení, které bylo přijato ve spolupráci s Evropským parlamentem, jsou letecké společnosti, které nesplňují bezpečnostní požadavky, zařazeny na černou listinu EU a mají zákaz provozu v celé Evropské unii.

Sociální politika, politika zaměstnanosti a vzdělávání

- **Víte, že** EU investuje více než 10 miliard EUR ročně, aby pomohla lidem zlepšit jejich možnosti uplatnění na trhu práce?

Prostřednictvím Evropského sociálního fondu (ESF), který byl založen za souhlasu Evropského parlamentu, spolufinancuje EU s členskými státy projekty na lepší přípravu evropských pracovníků a společností na problémy dneška. Jedná se o klíčový prvek strategie růstu a zaměstnanosti EU, jejímž cílem je zvýšit kvalitu života občanů a nabídnout jim vyšší kvalifikaci a lepší vyhlídky na zaměstnání.

- **Víte, že** Evropský parlament podpořil právní předpisy, jež pracovníkům se smlouvami na dobu určitou dávají v EU stejná práva jako stálým zaměstnancům a také lepší pracovní podmínky?

Dočasní pracovníci představují v EU celých 10 % pracovní síly, více než 6 milionů pracovních míst. Díky právním předpisům EU mohou nyní pracovat za stejných podmínek jako jejich kolegové se smlouvami na dobu neurčitou. Dohoda zachovává flexibilitu, která je pro průmysl nezbytná, ale umožňuje pracovníkům lepší rovnováhu mezi zaměstnáním a soukromým životem.

- **Víte, že** EU poskytuje stejná práva matce i otci miminek?

Podle právních předpisů EU, přijatých společně s Evropským parlamentem, mají nyní oba rodiče nárok na tříměsíční dovolenou a může ji čerpat kterýkoli z nich. Rodiče mají po skončení rodičovské dovolené nárok na návrat do stejného zaměstnání nebo na rovnocennou nebo obdobnou pozici. Zaměstnavatelé musí dodržovat minimální požadavky schválené všemi evropskými zeměmi.

- **Víte, že** Evropská komise vytvořila za podpory Evropského parlamentu internetový portál EURES, kde můžete hledat práci v 31 evropských zemích a jsou zde potřebné informace, pokud se chcete odstěhovat do zahraničí?

EURES (Evropské služby zaměstnanosti) je síť, která vám pomáhá při hledání zaměstnání po celé Evropě – možnost pracovat v různých zemích EU a také v Norsku, na Islandu, v Lichtenštejnsku a ve Švýcarsku.

EURES není jen obrovská databáze pracovních nabídek, ale poskytuje rovněž poradenství a informace o životních a pracovních podmínkách v různých evropských zemích, o problematice sociálního pojištění, nákladech na živobytí, místních zdravotních a vzdělávacích systémech, uznávání kvalifikací apod. Síť EURES je užitečná také pro firmy - zaměstnavatele, kteří hledají zahraniční pracovníky. EURES má také lidskou stránku, a to síť 700 poradců, kteří mohou zájemcům o pracovní místo a zaměstnavatelům poradit ohledně úskalí mezinárodního náboru zaměstnanců.

- **Víte, že** EU podporuje celoživotní vzdělávání a kulturní výměny pro všechny evropské občany?

V letech 2007–2013 vydá EU se schválením Evropského parlamentu přes 8 miliard EUR programy celoživotního vzdělávání jejichž prostřednictvím můžete získat cenné zahraniční zkušenosti. Mezi tyto programy EU patří Erasmus, Comenius, Leonardo da Vinci a Gruntvig, Mládež v akci a programy Evropa pro občany a Kultura.

- **Víte, že** program ERASMUS, který byl založen se souhlasem Evropského parlamentu, poskytl přibližně 1,2 milionu studentů možnost studovat v jiné zemi EU?

Program ERASMUS poskytuje studentům finanční podporu a rok vystudovaný v zahraničí se započítává do studia na mateřské vysoké škole. Podobné programy (Leonardo da Vinci a Marie Curie) existují i pro odborné vzdělávání a výzkum.

- **Víte, že** EU podporuje internetové kontakty škol po celé Evropě?

Od roku 2005 se do iniciativy eTwinning, která je součástí programu Comenius, zapojilo více než 35 000 škol z celé Evropy. Umožňuje školám najít si bezplatně partnerskou školu a s ní pracovat pomocí internetu na společných projektech. Žáci a učitelé jsou touto iniciativou, kterou podpořil Evropský parlament, nadšeni.

- **Víte, že** programy EU umožňují každoročně desítkám tisíc mladých lidí pracovat a cestovat po celé Evropě?

Dosud využilo programů mobility mládeže 1,5 milionu mladých lidí. Jen v roce 2007 se výměnného programu zúčastnilo 40 000 mladých lidí a do programu Evropské dobrovolnické služby se jich zapojilo téměř 5 000. Evropský parlament tyto iniciativy výrazně podporuje.

- **Víte, že** EU podporuje výměny a spolupráci mezi městy a vesnicemi v celé Evropě?

Program Evropa pro občany, který podpořil Evropský parlament, jen v roce 2008 rozhybal přibližně jeden milion osob. Do partnerských výměn se v rámci celé Evropy zapojilo více než 1 200 měst a do jiných iniciativ 4 000 měst.

Bezpečnost potravin a zemědělství

- **Víte, že** společná zemědělská politika (SZP) se nyní zaměřuje nejen na kvantitu, ale rovněž na kvalitu zemědělských produktů, na podporu pracovních míst a udržitelného rozvoje venkova?

Evropský parlament se velmi silně angažuje v reformě SZP. Díky předchozím reformám již EU neprodukuje hory potravin, ale disponuje dlouhodobou politikou pro udržitelný rozvoj venkova.

- **Víte, že** SZP zahrnuje mnohem více než jen podpory EU pro zemědělce? A že EU nedávno přijala několik opatření, které přinesou prospěch přímo spotřebitelům?

Evropský parlament pomohl zřídit program Ovoce do škol, z něhož se financuje distribuce ovoce a zeleniny do škol v celé Evropě. Rovněž podpořil nový program Mléko do škol, který podporuje distribuci mléka, sýrů, jogurtů a dalších výživných mléčných výrobků všem školákům.

- **Víte, že** potraviny, které konzumujete, jsou nyní bezpečnější než dříve?

Evropský parlament přispěl k přijetí široké řady opatření, která zajišťují bezpečnost potravin v celé Evropě a propagují zdravý jídelníček. Tato opatření ovlivňují celý potravinový dodavatelský řetězec, od výrobce po spotřebitele: stanovují normy a zajišťují zdravotní kontrolu a dobré životní podmínky zvířat, rostlin a zemědělských plodin a dovezených potravin. Evropský úřad pro bezpečnost potravin poskytuje nezávislé vědecké poradenství.

EU stanovuje přísná pravidla na bioé produkty a zakazuje výrobcům „zdravých potravin“ nebo produktů na hubnutí udávat nepřesná nebo nepodložená tvrzení. Právní předpisy platné pro označování potravin zajišťují spotřebitelům všechny informace, které potřebují, aby se mohli při nákupu informovaně rozhodnout.

- **Víte, že** finanční prostředky EU se využívají na podporu výzkumu získávání čisté energie z odpadu?

Aby se dosáhlo cíle, který schválil Evropský parlament (snížit emise skleníkových plynů do roku 2020 o 20 %), hledají badatelé nové způsoby využití zemědělského odpadu (jako je sláma, plevy a hnůj) jakožto ekologického zdroje obnovitelné energie.

Spravedlnost, svoboda a bezpečnost

- **Víte, že** nyní je ještě jednodušší cestovat Evropou bez hranic?

Evropský parlament podpořil rozšíření Schengenského prostoru. Zóna bez vnitřních hraničních kontrol se nyní rozšířila na 22 členských států EU (tj. všechny kromě Kypru, Rumunska, Bulharska, Irska a Spojeného království – dva posledně zmíněné státy nechtějí být součástí Schengenského prostoru) a tři přidružené země (Norsko, Island a Švýcarsko).

- **Víte, že** Evropský parlament podporuje boj EU proti kriminálním aktivitám, například odhalování gangů pašeráků drog nebo ilegálních přistěhovalců do Evropy?

Prostředky z rozpočtu EU financují opatření a spolupráci členských států EU a také sledovací systémy (na lodích, letounech a satelitech) vedoucí k potlačení těchto kriminálních aktivit. Evropský parlament je významným aktérem při stanovování pravidel pro vstup do EU, která zajišťují bezproblémové překračování hranic, ale dbají na zachování bezpečnosti.

- **Víte, že** Evropský parlament hrál významnou úlohu při ustanovení hlavních zásad účinné politiky repatriace ilegálních přistěhovalců jenž zároveň ale respektuje jejich práva? Nebo že Evropský parlament vyzval ke zřízení zákonných postupů jak se mohou přistěhovalci do EU dostat?

Evropský parlament schválil pravidla spolupráce mezi členskými státy EU pro boj proti ilegálnímu přistěhovalectví. V roce 2006 bylo například v EU zadrženo odhadem 500 000 ilegálních přistěhovalců a 40 % z nich bylo následně navraceno do země jejich původu.

- **Víte, že** Evropský parlament podporuje opatření k boji proti terorismu a zlepšení bezpečnosti?

Iniciativy podporované Evropským parlamentem umožnily policii a soudním úředníkům ze všech členských států EU spojit síly a zajistit tak účinnější spolupráci na evropské úrovni prostřednictvím organizací EUROPOL (policie) a EUROJUST (soudy). Konkrétní výsledky se dostavily v nejrůznějších přeshraničních kriminálních případech. Při operaci „Koala“ například Europol a Eurojust spolupracovali na odhalení sítě pedofilů, která zahrnovala 2 500 pachatelů z celého světa.

V roce 2006 bylo zmařeno téměř 600 teroristických útoků v 11 členských státech EU, a to díky účinným mechanismům EU proti terorismu. Členské státy EU významnou měrou zlepšily svou koordinaci v boji proti terorismu, a to zčásti prostřednictvím „platformy pro spolupráci“, jimiž jsou Europol a Eurojust.

- **Víte, že** Evropský parlament se podílel na přípravě právních předpisů zaměřených na zjišťování a předcházení teroristickým a trestným činům?

Evropský parlament schválil směrnici, podle níž musí telekomunikační společnosti uchovávat určité údaje o hovorech (zdroj, adresát a místo telefonické nebo internetové komunikace) po dobu až 24 měsíců. Jedná se o součást strategie, která má pomoci v boji proti terorismu a organizovanému zločinu. Zákon stanoví rovněž normy na ochranu údajů.

- **Víte, že** Evropský parlament sehrál důležitou úlohu při zvyšování důvěry spotřebitelů v přeshraničním obchodě tím, že zajistil, aby měli spotřebitelé přístup ke spravedlnosti ve svém domovském členském státě a byli rovněž zákony tohoto státu chráněni?

Evropský parlament se podílel na přijetí právních předpisů zajišťujících ochranu spotřebitele ve sporech týkajících se smluv uzavřených spotřebiteli, a to jak v otázce přístupu k soudům, tak pokud jde o ochranu zákonů.

- **Víte, že** Evropský parlament pomohl vyřešit přeshraniční rodinné spory, týkající se například péče o dítě nebo rozvody?

Evropský parlament schválil právní předpisy EU zajišťující vzájemné uznávání rozsudků rodinného práva mezi členskými státy a podněcuje strany k využívání mediace rodinných sporů.

Rozšiřování EU

- **Víte, že** Evropský parlament se podílí na rozhodování o tom, který stát vstoupí do Evropské unie?

Členské státy EU mohou rozhodnout o vstupu nových členů do Unie pouze se souhlasem Evropského parlamentu. Kandidátskými zeměmi jsou v současné době Chorvatsko, Bývalá jugoslávská republika Makedonie a Turecko a potenciálními kandidáty jsou Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Srbsko a také Kosovo. Evropský parlament pravidelně posuzuje pokrok, jehož tyto země dosáhly, a konečné rozhodnutí o tom, zda se tyto země stanou členskými státy EU, nebo ne, bude na něm.

- **Víte, že** díky rozšiřování je život v EU bezpečnější?

V případě posledního rozšíření například podpora a vzor EU napomohly bývalým komunistickým režimům k přeměně v politicky stabilní, demokratické sousedy s velmi rychle rostoucími ekonomikami.

- **Víte, že** 12 nových členských států, které vstoupily do Unie v roce 2004 a 2007, představuje pro společnosti v ostatních členských státech nové, atraktivní trhy a nabízí jim jedinečné příležitosti investovat v zahraničí?

Tato dvě po sobě jdoucí rozšíření zvětšila vnitřní trh EU o více než 100 milionů nových spotřebitelů. V roce 2007 směřovalo 7,5 % celkového vývozu společností ze starých členských států do nových členských států, ve srovnání s rokem 1999, kdy to bylo 4,7 %. Obchod mezi starými a novými členskými státy se za méně než 10 let téměř ztrojnásobil (ze 175 miliard EUR v roce 1999 na přibližně 500 miliard EUR v roce 2007).

- **Víte, že** pracovníci z nových členských států ve skutečnosti oživilí pracovní trhy ve starých členských státech, spíše než by je ohrožovali tím, že budou zabírat pracovní místa, jak se lidé často domnívají?

Pracovníci z nových členských států pomohli uspokojit zvýšenou poptávku po pracovní síle ve starých členských státech, a tím značně přispěli k trvalému hospodářskému růstu. Od roku 2004 bylo například v Británii obsazeno půl milionu volných pracovních míst pracovníky z nových členských států. To inspirovalo další země k otevření jejich pracovních trhů.

- **Víte, že** nové obchodní možnosti, vyšší investice ze zahraničí a nové podněty k modernizaci pomohly od rozšíření v roce 2004 zlepšit celkovou výkonnost hospodářství nových členských států?

Během prvních pěti let po přistoupení k EU se průměrný růst HDP v nových členských státech zvýšil z 3,4 % na 5,6 % a obchod v nových členských státech vzrostl o 16,2 %. Ve všech nových členských státech se zvýšily průměrné mzdy a lidé jsou čím dál častěji zaměstnáni v odvětví služeb a také ve výrobě špičkových technologií.

EU ve světě

- **Víte, že** EU je největším dárce rozvojové pomoci na světě?

EU hodlá během příštího funkčního období Evropského parlamentu dosáhnout rozvojových cílů tisíciletí, a proto poskute (Evropská komise společně s příspěvky členských států) přibližně 60 % veškeré celosvětové pomoci – za rok 2008 celkem 48 miliard EUR. EU hraje rovněž vůdčí roli v zefektivňování pomoci a zajišťuje, aby ostatní politiky EU, jako je obchodní a zemědělská politika nebo politika životního prostředí atd., byly v souladu s rozvojovými cíli. Evropský parlament je do této problematiky úzce zapojen prostřednictvím „Evropského konsensu o rozvoji“, jehož bylo mezi orgány EU a členskými státy dosaženo v roce 2005.

- **Víte, že** kromě pomoci svým členským státům zvládat finanční krizi, byla EU první, kdo po dubnovém summitu G20 podpořil rozvojové země v jejich boji s hospodářským poklesem?

Byl schválen soubor opatření, která mají poskytnout více peněz na rozvoj, zaměřit se prioritně na nejzranitelnější oblasti a zefektivnit stávající pomoc. Komise vynaloží na sociální výdaje 3 miliardy EUR. Další 500 milionů EUR bude uvolněno jakožto „záchranná síť“. Společná práce 27 členských států a Komise je mnohem efektivnější a každé euro určené na pomoc je tak smysluplně využito. EU je vzorem pro ostatní subjekty, které chtějí poskytovat pomoc, na celém světě.

Na začátku letošního roku uzavřela Evropská komise dohodu, podle níž bude poskytnuta 1 miliarda EUR na potravinovou pomoc více než dvaceti nejzranitelnějším zemím na světě. Evropský parlament jakožto rozpočtový orgán tento balíček schválil. Dále byla podepsána dohoda s africkými, karibskými a tichomořskými státy (AKT) o pomoci ve výši 2,7 miliard EUR na zdravotnictví, vzdělávání a změny klimatu. Jedná se o součást intenzivního partnerství, které EU s těmito zeměmi udržuje po více než padesát let.

- **Víte, že** s podporou Evropského parlamentu pomáhá EU prosazovat demokracii a řádnou správu věcí veřejných na celém světě?

Poslanci Evropského parlamentu každoročně vedou skupiny volebních pozorovatelů v různých zemích po celém světě, kde není demokracie ještě pevně ukotvena nebo kde je ohrožena. Díky Evropskému parlamentu má EU zvláštní rozpočet na podporu demokracie a lidských práv ve světě. Tyto finanční prostředky se čerpají např. na podporu práce místních nevládních organizací. Existuje rovněž řada společných parlamentních skupin a subjektů, jako je Smíšené parlamentní shromáždění s zeměmi Afriky, Karibiku a Tichomoří.

- **Víte, že** Evropská unie je největším poskytovatelem humanitární pomoci na světě?

Evropská komise poskytuje rychlou pomoc těm nejpotřebnějším - obětem přírodních katastrof i katastrof zapříčiněných člověkem mimo EU. Spolupracuje v krizových oblastech se subjekty

poskytujícími humanitární pomoc a financuje pomoc, která je určena přímo lidem v nouzi, a to bez ohledu na jejich národnost, náboženské vyznání, pohlaví nebo etnický původ. Jediným cílem je zachránit životy a zmírnit utrpení v souladu s humanitárními zásadami neutrality, nestrannosti a nezávislosti.

Evropský parlament hraje významnou úlohu v přidělování finančních prostředků na humanitární akce EU a kontroluje jak jsou peníze využity.

- **Víte, že EU pomáhá ženám vymanit se z chudoby?**

Činnost EU se zaměřuje na zvyšování gramotnosti dospělých žen, potlačování nerovnoprávnosti pohlaví a posilování role žen v krizových oblastech. Evropský parlament neustále volá po lepší pozici žen v rozvojové práci, naposledy ve zprávě „Zohledňování rovnosti žen a mužů ve vnějších vztazích EU a při budování míru“.

- **Víte, že EU pomáhá zajišťovat lidem v rozvojových zemích čistou pitnou vodu?**

EU zahájila iniciativu pro vodu, aby lidem v rozvojových zemích usnadnila přístup k pitné vodě a hygieně a celkově zlepšila řízení vodních zdrojů. V březnu 2009 odhlasoval Evropský parlament usnesení prohlašující, že voda je veřejným statkem a měla by být pod veřejnou kontrolou. Snaží se rovněž podporovat přístup k pitné vodě jakožto základní a všeobecné lidské právo.

- **Víte, že s podporou Evropského parlamentu pomáhá EU Palestinské samosprávě zlepšit životy Palestinců a budovat mírovou dohodu s Izraelem?**

EU vyčlenilo 300 milionů EUR na financování reformy v oblastech veřejné správy, sociálního rozvoje, rozvoje podnikání a infrastruktury a rovněž na podporu palestinských uprchlíků. Evropský parlament se na těchto politikách aktivně podílí a pravidelně vede jednání s představiteli palestinského a izraelského parlamentu.

- **Víte, že EU se angažuje při obnově Iráku?**

Komise podporuje obnovu Iráku od roku 2003. Pomáhá zmírnit problémy Iráčanů, kteří se snaží uvést svůj život po válce do normálu. V roce 2008 přijal Evropský parlament usnesení vyzývající k posílení role EU v Iráku a k přijetí opatření na pomoc iráckým uprchlíkům.

- **Víte, že se EU podílí na obnově stability v Gruzii?**

Komise schválila balíček na pomoc Gruzii ve výši 500 milionů EUR, z čehož 61 milionů je určeno na pomoc lidem vysídleným během konfliktu s Ruskem. Evropský parlament, který sdílí rozpočtové pravomoci s Radou, schválil tento balíček a dohlíží na jeho využití.

- **Víte, že EU chrání své firmy před nekalými obchodními praktikami?**

Evropská unie brání volný obchod prostřednictvím antidumpingových, antisubvenčních a bezpečnostních předpisů. Ty EU umožňují chránit své výrobce proti nekalým obchodním praktikám nebo subvencovaným dovozům a proti dramatickým změnám v obchodních tocích, způsobují-li újmu hospodářství EU. Prostřednictvím Výboru pro mezinárodní obchod se Evropský parlament úzce podílí na obchodní politice EU.